Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на образованието и науката	**Нормативен акт: Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение на нормативни актове на Министерския съвет**
◉ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	○ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:
Лице за контакт: Ивайло Христов - директор на дирекция „Правна“ в Министерството на образованието и науката	**Телефон и ел. поща:** тел.: 02 9217 627 e-mail: i.hristov@mon.bg

1.Проблеми за решаване:

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Проблем: „Увеличаването на задачите и функциите на Националния център за информация и документация поставя под съмнение тяхното ефективно изпълнение с наличния брой щатни служители“

Към настоящия момент съгласно чл. 11 от Правилника за устройството и функциите на регионалните управления на образованието същите извършват признаване на документи, издавани от училища на чужди държави, за завършен период или клас за класовете от VII до XII включително, на завършен първи гимназиален етап от средната степен на образование, както и признаване на основно образование, на средно образование и/или на професионална квалификация.

Настоящият проблем е вследствие от факта, че предстоят промени в нормативната уредба, свързани с преминаване на дейността по признаването на завършено средно образование в училище на чужда държава от регионалните управления на образованието (РУО) в Националния център за информация и документация (НАЦИД), считано от учебната 2025-2026 г. Така досегашната дейност на РУО по чл. 11 от ПУФРУО преминава във функционалните компетентности на НАЦИД.

На база предстоящата промяна, в НАЦИД бе извършен анализ на процедурата по издаване на удостоверения за признаване на завършен период, клас, етап, завършена степен на училищно образование и професионална квалификация в училище на чужда държава. Същият е показал, че кадровото обезпечаване на новата дейност не е възможно да се осъществи само чрез оптимизиране на длъжностите и вътрешно преструктуриране на организационните звена в центъра, в т.ч. и на тяхната численост.

Съгласно действащия Правилник за устройството и дейността на НАЦИД, центърът е структуриран в обща и специализирана администрация, като общата администрация е организирана в дирекция

"Административна, финансово-счетоводна дейност и управление на собствеността", а специализираната администрация е организирана в 4 дирекции: дирекция "Академично признаване и регулирани професии", дирекция "Научно-техническа и педагогическа библиотека", дирекция "Информационно осигуряване на академичния състав и научната дейност" и дирекция "Информационни дейности и удостоверяване на образователни документи". Общата численост на персонала е 55 щатни бройки, от които 1 изпълнителен директор, 1 главен секретар, 14 щ. бр. в общата администрация, 39 в специализираната администрация.

Към настоящият момент НАЦИД води и поддържа в актуално състояние 17 бр. публични регистри и бази данни. Центърът предоставя и 31 административни услуги, които могат да бъдат заявени и по електронен път чрез поддържания Портал за електронни административни услуги. Предоставените през 2024 г. услуги са 25 380, от тях 10 672 изцяло по електронен път.

След извършения анализ на функционалните задачи и тяхното допълнително нарастване от една страна и административния ресурс за изпълнението им от друга, се установи необходимост от увеличаване на щатната численост на НАЦИД. Новите функции и отговорности изискват предприемане на адекватни мерки, които да обезпечат тяхното изпълнение и същевременно да създадат предпоставки за нормалното протичане на работните процеси в звеното. Запазване на настоящата численост на персонала няма да съответства на обективното положение и натовареността на НАЦИД, което създава предпоставки за затруднения в организацията и изпълнение на задачите.

Дейността на НАЦИД е от важна значимост за образованието и науката в Република България, поради което е важно да се разреши описания проблем като се обезпечи необходимия административен капацитет.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Разрешаването на проблема не може да се осъществи в рамките на съществуващото законодателство, чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите

Разрешаването на описания по-горе проблем е възможно единствено чрез изменение на действащата нормативна уредба и по-специално Постановление № 13 на МС от 31.01.2018 г. за определяне на второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката (ПМС № 13 от 2018 г.), където е уредена тяхната численост.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Неприложимо.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки.

2. Цел:

Обща цел: Поддържане на всички водени от НАЦИД регистри с национално значение и информационни бази данни в реално време и в актуално състояние.

Конкретна цел: Осигуряване на административен капацитет за осъществяването на всички възложени функции и дейности на НАЦИД.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

- НАЦИД като звено, което събира, съхранява, обработва и разпространява информация в областта на образованието и науката, поддържа различни регистри и организира поддържането на информационна система с регистри за висшите училища, академичния състав, студентите и докторантите в тях;
- Регионалните управления на образованието (28 на брой) като териториални администрации към министъра на образованието и науката за управление и контрол на системата на предучилищното и училищното образование;
- Националния статистически институт (НСИ) като потребител на данни, съдържащи се в регистрите, поддържани от НАЦИД;
- Всички потребители на услуги, предоставяни от НАЦИД съгласно устройствения му правилник - български граждани, граждани на ЕС и на ЕИП, граждани на трети страни, приети за обучение в български висши училища и научни организации и др.;
- Министерство на образованието и науката като институция провеждаща държавната политика в областта на образованието и науката.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията.

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

При вариант „Без действие“ не се предприемат никакви действия, които да са пряко насочени към разрешаването на дефинирания проблем. Така нормативната уредба и по-специално ПМС № 13 от 2018 г. ще остане в настоящата си редакция. Щатната численост на персонала в НАЦИД ще се запази в сегашния размер, без да се предприемат действия за укрепване на административния капацитет, въпреки че Центъра ще разшири обема на дейността си с нови функции и задачи.

В случай на прилагане на този вариант на действие няма да се даде адекватен отговор на описаните в Проблем 1 обстоятелства, свързани с необходимостта от увеличаване на числеността на НАЦИД, за да може центърът да изпълнява ефективно и своевременно функционалните си задължения.

На база анализа на наличните данни следва да се обобщи, че Вариант 1 не е препоръчителен за решаване на идентифицирания проблем. Прилагането му не би отговорило на описаните обстоятелства, които изискват предприемането на целенасочени действия.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При приложението на този вариант не се идентифицират положителни въздействия върху нито една от заинтересованите страни.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При избор на този вариант няма да се усъвършенстват условията за доизграждане на експертния и административен капацитет на НАЦИД. Освен това допълнително възложените функции на НАЦИД изискват съответни мерки, за да бъде обезпечено тяхното изпълнение. Това не би могло да се случи, ако се предприеме вариант, свързан с бездействие.

При избор на този вариант натовареността на служителите в НАЦИД ще бъде прекалено висока, което крие риск от наличие на случаи, в които обработването на преписки и изпълнението на възложени задачи ще се забавя.

Отрицателни последици ще са налице и по отношение на ползвателите на услугите, предоставяни от НАЦИД, които са пряко заинтересовани от ефективно и своевременно изпълнение на функционалните задължения на центъра. Това са ученици, студенти, преподаватели във висши училища, научни работници, граждани, институции, представители на бизнеса и др., които няма да бъдат удовлетворени в необходимата степен от качеството на услугите, които НАЦИД извършва.

Специфични въздействия: няма

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Прилагането на Вариант 1 няма да окаже пряко влияние върху МСП.

Административна тежест: няма

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Инициатива за регулаторни мерки с приемане на Постановление на Министерския съвет за изменение на нормативни актове на Министерския съвет“

Инициативата предлагана с този вариант на действие е свързана с увеличаване на щатната численост на персонала на НАЦИД с 14 щ. бр., което ще се реализира с компенсирана промяна чрез намаляване на щатната численост на персонала на регионалните управления на образованието.

НАЦИД е юридическо лице на бюджетна издръжка, второстепенен разпоредител с към бюджет по бюджета на Министерството на образованието и науката. НАЦИД осигурява достъп до разнообразни информационни ресурси, поддържа бази данни и създава информационни продукти и услуги в подкрепа

на развитието и напредъка на образованието, обучението и науката. Водените от центъра регистри с национално значение са източник на обективна статистическа информация и инструмент в помощ на формирането на политики и взимането на управленски решения относно развитието на висшето образование и науката. НАЦИД предоставя данни на Националния статистически институт за нуждите на Евростат, на Министерството на образованието и науката за подготовката и изпълнението на план-приема във висшите училища, за Рейтинговата система, за Националната карта за висше образование и др. Вписването на обстоятелства във всички водени от центъра регистри и бази данни и поддържането им в актуално състояние се осъществява в реално време изцяло от служителите на НАЦИД, което изисква ежедневна обработка на данни от страна на длъжностните лица.

Общата численост на персонала на всички 28 регионални управления на образованието е 608 щатни бройки, разпределени съгласно приложението към чл. 7, ал. 2 от правилника за устройството и дейността им. Числеността на персонала на НАЦИД е 55 щатни бройки, които както бе посочено при описанието на проблема са крайно недостатъчни за пълноценно осъществяване на функциите и дейностите, особено след реализиране на предстоящите промени в нормативната уредба, свързани с предвиденото преминаване на дейността по признаването на завършено средно образование в училище на чужда държава от РУО в НАЦИД.

Във връзка с гореизложеното се предлага увеличение на числеността на служителите в НАЦИД (14 щатни бройки), които да бъдат осигурени за сметка на намаляването на трайно незаети към момента щатни бройки в 13 регионални управления на образованието: РУО – Бургас, РУО – Варна, РУО – Враца, РУО – Добрич, РУО – Перник, РУО – Плевен, РУО – Русе, РУО – Сливен, РУО – София-град, РУО – Стара Загора, РУО – Хасково, РУО – Шумен и РУО – Ямбол. В изброените регионални управления на образованието щатна численост ще бъде намалена с по една бройка, с изключение на РУО – София-град, чиято численост ще бъде намалена с две бройки. Таблично изразена промяната в РУО ще се изразява в следното:

ПРЕДЛОЖЕНИЕ
ЗА НАМАЛЯВАНЕ ЧИСЛЕНОСТТА В РЕГИОНАЛНИТЕ УПРАВЛЕНИЯ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

№ по ред	**РУО**	**ЧИСЛЕНОСТ УТВЪРДЕНА С НОРМАТИВЕН АКТ (Щ. БР.)**	**ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ЧИСЛЕНОСТТА (Щ. БР.)**	**НОВА ЧИСЛЕНОСТ (Щ. БР.)**
1.	БЛАГОЕВГРАД	23		**23**
2.	БУРГАС	24	**1**	**23**
3.	ВАРНА	25	**1**	**24**

4.	ВЕЛИКО ТЪРНОВО	21		**21**
5.	ВИДИН	18		**18**
6.	ВРАЦА	20	**1**	**19**
7.	ГАБРОВО	17		**17**
8.	ДОБРИЧ	20	**1**	**19**
9.	КЪРДЖАЛИ	20		**20**
10.	КЮСТЕНДИЛ	19		**19**
11.	ЛОВЕЧ	19		**19**
12.	МОНТАНА	20		**20**
13.	ПАЗАРДЖИК	21		**21**
14.	ПЕРНИК	19	**1**	**18**
15.	ПЛЕВЕН	21	**1**	**20**
16.	ПЛОВДИВ	32		**32**
17.	РАЗГРАД	19		**19**
18.	РУСЕ	21	**1**	**20**
19.	СИЛИСТРА	19		**19**
20.	СЛИВЕН	21	**1**	**20**
21.	СМОЛЯН	19		**19**
22.	СОФИЯ-ГРАД	45	**2**	**43**

23.	СОФИЯ ОБЛАСТ	22		**22**
24.	СТАРА ЗАГОРА	23	**1**	**22**
25.	ТЪРГОВИЩЕ	20		**20**
26.	ХАСКОВО	21	**1**	**20**
27.	ШУМЕН	20	**1**	**19**
28.	ЯМБОЛ	19	**1**	**18**
	ОБЩО:	**608**	**14**	**594**

Описаната компенсирана промяна, свързана с увеличаване щатната численост на персонала на НАЦИД за сметка намаляване тази на РУО, е съобразена с § 16, ал. 1 и 2[1] от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за администрацията и с Механизма за извършване на компенсирани промени в рамките на числеността на персонала на администрацията на изпълнителната власт. Спазени са задължителните нормативи за численост на администрацията съгласно Наредбата за прилагане на Класификатора на длъжностите в администрацията.

Предложеният с този вариант на действие проект на постановление на Министерския съвет няма да доведе до въздействие върху държавния бюджет.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Чрез прилагането на този вариант на действие ще се укрепи административния капацитет на НАЦИД, като така ще се създадат положителни предпоставки за постигане на високо ниво при изпълнение на новата дейност на Центъра. Освен това, подобряването на административния и експертен капацитет в НАЦИД ще допринесе за създаване на благоприятни условия за служителите му за ефективното и бързо изпълнение на служебните им задължения с нормална натовареност.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

---

[1] *§ 16. (1) Общо числеността на персонала на администрацията на изпълнителната власт по чл. 36 - 38, установена в съответните устройствени актове към датата на влизането в сила на този закон, не може да бъде увеличавана.*

(2) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 2017 г.) Министерският съвет съобразно своите правомощия може да извършва компенсирани промени в рамките на числеността на персонала по ал. 1 по предложение на първостепенните разпоредители с бюджет след предварително съгласуване с администрацията на Министерския съвет.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

В хода на извършените проучвания не се установяват отрицателни въздействия върху заинтересованите страни.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: няма

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Прилагането на Вариант 2 няма да окаже пряко влияние върху МСП.

Административна тежест:

Вариант 2 няма да окаже пряко въздействие върху административната тежест.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 3 „Нерегулативна намеса“ - В конкретния случай този вариант е неприложим, тъй като решаването на проблема е възможно единствено чрез изменение на действащата нормативна уредба в лицето на ПМС № 13 от 2018 г**.**

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

		Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 2**
Ефективност	**Цел:** Осигуряване на административен капацитет за осъществяването на всички възложени функции и дейности на НАЦИД.	3	1
Ефикасност	**Цел:** Осигуряване на административен капацитет за осъществяването на всички възложени функции и дейности на НАЦИД.	3	1
Съгласуваност	**Цел:** Осигуряване на административен капацитет за осъществяването на всички възложени функции и дейности на НАЦИД.	3	1

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По идентифицирания проблем се установи, че изборът на Вариант 2 и предприемането на регулаторни мерки би бил най-подходящ за прилагане.

Аргументите за това са свързани със следното:

1. Вариант 2 се отличава с най-висока степен на ефективност, във връзка с неговата целесъобразност и с най-висок потенциал за постигане на целите.

2. Вариант 2 се характеризира с най-висока степен на ефикасност сред идентифицираните варианти на действие с оглед на ефекта за заинтересованите страни и за обществото.

3. Вариант 2 съдържа най-голям потенциал за изпълнение на държавната политика в областта на образованието и науката.

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

Прилагането на Вариант 2 няма да въздейства пряко по отношение на административната тежест.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

◉ Да

○ Не

Прилагането на Вариант 2 няма да засегне съществуващи регулаторни режими и услуги.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

Прилагането на Вариант 2 няма да доведе до създаване на нови регистри.

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

Проектът на Постановление не засяга МПС.

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са налице потенциални рискове от прилагането на Вариант 2.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Провеждането на обществени консултации ще се осъществява по чл. 26 от Закона за нормативните актове за срок от един месец.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

○ Да

◉ Не

Приемането на нормативния акт не произтича от правото на Европейския съюз.

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

Не се изисква извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици.

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

1. ПМС № 13 от 2018 г.;

2. Правилник за устройството и дейността на НАЦИД;
3. Правилник за устройството и дейността на Регионалните управления на образованието.

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Ивайло Христов, директор на дирекция „Правна“ в Министерството на образованието и науката.

Дата: 10.03.2025 г.

Подпис:

10.3.2025 г.

X

Ивайло Христов
Директор на дирекция Правна
Signed by: Ivaylo Petkov Hristov